

Column

Ken Kraaijeveld

Gaat heen en
vermenigvuldigt u

Ieder seizoen schrijf ik wat stukjes voor *Ridderspoor*, de illustere uitgave van de volkstuinvereniging waar ik lid van ben. Laatst had ik het in zo'n verhaaltje over sluipwespen. Insecten die hun eitjes leggen op of in andere insecten en waarvan de larve de 'gastheer' dan van binnenuit levend opvreet. 'Degene die dat bedacht heeft, moet echt een zieke geest hebben', liet ik me ontvallen. Dat werd niet gewaardeerd. Allerlei brave en godvrezende tuinders had ik gekwetst. Het was natuurlijk maar een grapje; sluipwespen zijn helemaal niet bedacht. Ze zijn ontstaan door evolutie, waarschijnlijk uit voorouders die planten van binnenuit levend opvraten. Maar goed, daar hadden die tuinders natuurlijk geen boodschap aan. Ik had dat gewoon niet moeten zeggen.

twee potjes agar met suiker en gist in zette. Niet meer en niet minder. Daarin legden de vliegen hun eitjes en vreten de larven zich vol. Een gedeelte werd geofferd aan de sluipwespen. De rest mocht vlieg worden en werd terug in de kooi geschud om hun ouders, die na twee weken een beetje oud begonnen te worden, te vervangen. Je moest daarbij altijd opletten hoeveel je er terugzette. Het moesten er natuurlijk genoeg zijn om de overleden fruitvliegen te vervangen. Maar als het er teveel waren, ging het ook niet goed. Dan werden de potjes overladen met eitjes, waaruit enorme aantallen larven kwamen. Binnen de kortste keren was het gist en de suiker op en zaten de potjes vol met minuscule larfjes die rondzwommen in hun eigen afval. De potjes waren overbevolkt. Sommige larven

Foto: Ken Kraaijeveld

... minuscule larfjes die rondzwommen
in hun eigen afval, terwijl anderen de
ellende proberen te ontvluchten ...

Voor een echte columnist zou al die ophef olie op het vuur zijn. Ik heb dan ook overwogen het voor EB nog eens dunnetjes over te doen. Maar ik durf niet. 'Wat heeft het voor zin om vriendelijke entomologen die alleen vliegen kwaad doen, op hun religieuze tenen te trappen?' hou ik mezelf voor. Dus ik doe het niet. Ik verander het onderwerp. Ik ga het hebben over iets wat wellicht ook controversieel is, maar wat in mijn optiek te belangrijk is om niet over te praten: overbevolking. Er zijn teveel mensen op deze aarde. Het worden er nog veel meer en dat zorgt voor veel ellende. We hebben met z'n allen in de logfase van exponentiële groei gezeten. De snelste groei is er nu uit, maar nog steeds komen er elke elf à twaalf jaar een miljard mensen bij. Rond 2050 zullen we met z'n tien miljard zijn. Volgens de modellen zou de groei dan een beetje moeten stabiliseren. De grafiekjes die men tekent blijven meestal op die tien miljard hangen. We hebben dan het plateau bereikt en leven nog lang en gelukkig.

Nou kweekte ik vroeger *Drosophila*'s (als voer voor die sluipwespen). Die zaten in een grote kooi waar ik iedere paar dagen

ontvluchtten de ellende, kropen tegen het glas en verpopten zich terwijl ze eigenlijk te klein waren. De rest verzoop in de shit. De paar scharminkelige vliegjes die uit die poppen kwamen, zagen er niet uit. De grootste moeite had ik dan om de kweek te redden. Regelmatig stierf de hele zaak uit.

Stabilisatie van de wereldbevolking op tien miljard? Ik moet het nog zien. Wie geeft ons de garantie dat tien miljard het aantal is waarbij er iedere twee weken precies genoeg eitjes worden gelegd? Misschien zwemmen we tegen die tijd wel met z'n allen in de shit. Het lijkt me verstandig om nu maatregelen te nemen. Al was het maar uit voorzorg. Minder mensen terug de kooi in schudden en de rest in de alcohol verzuipen is natuurlijk geen optie. Maar we kunnen wel zorgen dat er wat minder 'eieren op de agar worden gelegd' door emancipatie van vrouwen en gratis anticonceptie in alle landen. Moeten we misschien nog wel even sommige religieuzen op andere gedachten brengen.

Ken Kraaijeveld is onderzoeker aan de Vrije Universiteit Amsterdam, ken@kenkraaijeveld.nl